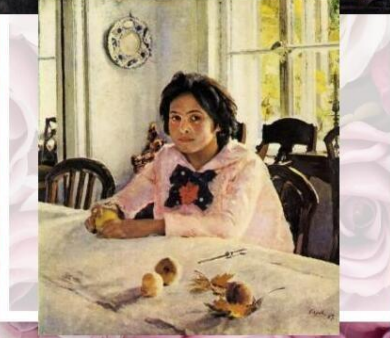

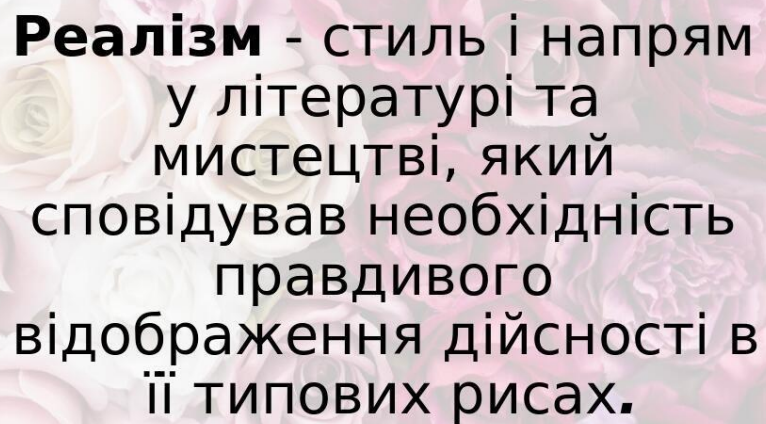

Стиль реалізм: архітектура,
скульптура.

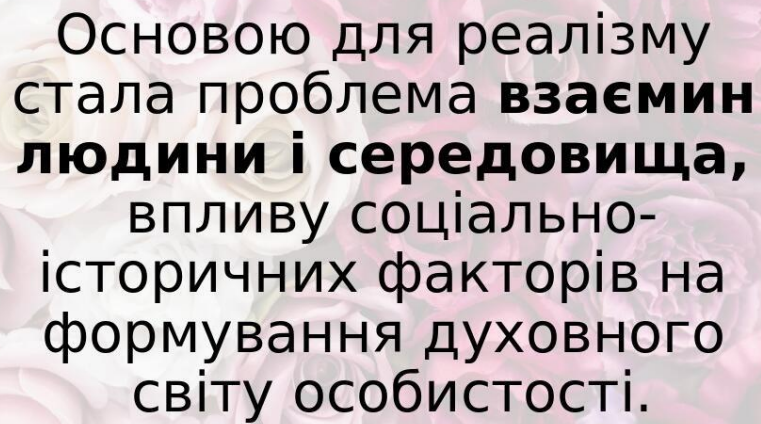

Реалізм - стиль і напрям у літературі та мистецтві, який сповідував необхідність правдивого відображення дійсності в її типових рисах.

“Девіз”:

ТИПОВИЙ ГЕРОЙ В
ТИПОВИХ
ОБСТАВИНАХ

Основою для реалізму стала проблема **взаємин людини і середовища**, впливу соціально-історичних факторів на формування духовного світу особистості.

РІЗНОВИДИ РЕАЛІЗМУ:

- Ренесансний
- Просвітницький
- Критичний
- Соціалістичний

ХАРАКТЕРНІ РИСИ

- раціоналізм, **правдивість**, історична конкретність;
- художня переконливість зображення **типових подій** і характерів у **типових обставинах**;
- **конфліктність** (драматизація) як сюжетно-композиційний спосіб формування художньої правди;
- точна **відповідність реальній дійсності**;
- розв'язання проблем на основі загальнолюдських цінностей;
- вільна побудова творів

АРХІТЕКТУРА

- Виразна, нескладна, без вигадливих форм, без зайвих деталей, природна, «натуральна»
- Застосовувався реалізм у будівлях міського призначення: промислові, житлові
- Нові матеріали: скло, залізо, сталь, залізобетон

РИСИ АРХІТЕКТУРИ:

- Простота і доцільність форми і композиції
- Поєднання елементів різних стилів (**еклектика**)
- Використання нових будматеріалів

Реалізм в архітектурі був виразним, нескладним, без вигадливих форм і зайвих деталей, з опорою на природну красу і натуральність. Застосовувався загалом у будівлях міського призначення: промислових та житлових. Стрімкий розвиток будівництва нових типів споруд і житлових комплексів зумовив використання таких матеріалів, як скло, сталь, залізо, пізніше — залізобетон.

В архітектурі того часу тісно переплелися елементи різних стилів та напрямів, серед яких: неороманський, єгипетський, грецький, неогрецький, чиказька школа, американський ренесанс. Приклади застосування декількох стилів в одній споруді зустрічалися досить часто.

Видатні архітектори, які працювали у декількох стилях: К. Алабян, В. Гельфрейх, Г. Гольц, О. Душкін, Й. Лангбард, М. Мінкус, Л. Поляков, Л. Руднев, П. Федоровський, І. Фомін, О. Щусев та інші.

Й. Лангбард. Театр опери і балету в Мінську

1 - Л. Руднєв та ін. Палац культури і науки. 1952-1955 рр. Варшава, Польща

2 - А. Боарі. Палац образотворчих мистецтв. 1904-1934 рр. Мехіко, Мексика

СКУЛЬПТУРА

Неороманський напрям поширився в архітектурі більшості країн Європи й Америки із середини XIX-го століття (в Німеччині існував з 1830-х років). На відміну від будівель романської доби, у новітніх спорудах помітно спрощені арки та вікна. Найбільш відомим американським архітектором, який працював у цьому напрямі, був Генрі Річардсон.

Єгипетський та неоегипетський напрями з'явилися у XVIII — на початку XIX ст. Єгипетські мотиви стали важливими елементами стилю ампір. **Грецький та неогрецький** напрями як рух були поширені переважно в Північній Європі та Сполучених Штатах і стали останнім етапом у розвитку неокласичної архітектури.

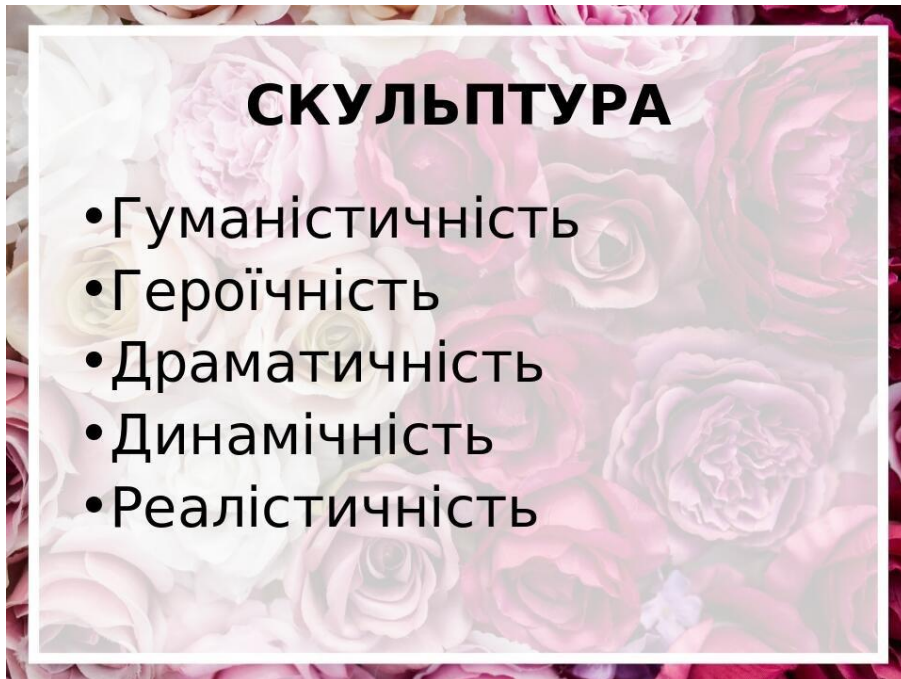
Представники **чиказької школи** працювали на рубежі XX-го століття. Створені ними споруди відзначалися багатопверховістю і перевагою вертикальних ліній. Архітектори цієї школи одними з перших розробили принципи просторової естетики, відкрили нові будівельні технології та структурні системи.

Боз-ар — одна з назв архітектури історизму у Франції та деяких інших країнах. Цей напрям з'явився в середині XIX ст. і продовжив традиції італійського ренесансу та французького

бароко. Для будівель характерними є симетрія, багатий декор, фігурні скульптури, поліхромні вставки. В Америці багатопверхові будівлі доповнювали ратушами, офісами.

СКУЛЬПТУРА

До числа скульпторів, які творили в стилі реалізм, відносять французьких майстрів Е. Бурделя, А. Майоля, Ш. Деспю. Вони започаткували новий етап у розвитку французької скульптури, внесли гуманістичний зміст у строгі закони пластики.

Скульптура реалізму характеризується гуманістичними, героїчними рисами, драматичністю та динамічністю, увагою до реалістичності в образах.

Еміль Антуан Бурдель — французький скульптор, який працював на зламі XIX—XX століть, учень Огюста Родена. Створював пастелі, ескізи для фресок, скульптурні монументи, рельєфи.

Кращі твори Бурделя пройняті духом героїчної боротьби. У центрі уваги скульптора — незламні характери, активні та цілеспрямовані люди. Він тяжів до динаміки крупних пластичних мас, що приховували внутрішній рух. Звертався до мистецтва Стародавнього Сходу, античної архаїки, готики, створював пам'ятники та монументальні ансамблі.

ЕМІЛЬ АНТУАН БУРДЕЛЬ

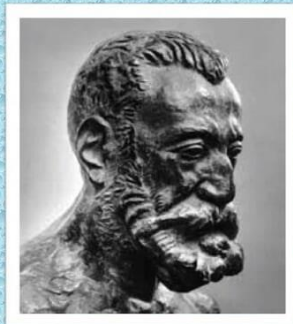
Скульптура «Геракл-лучник» принесла Бурделю перше визнання і була високо оцінена його наставником Роденом. В образі античного героя простежується втілення сили, могутності, потужної енергії, готової вирватися назовні.

А. Е. Бурдель

Антуан Бурдель — французький скульптор на зламі 19-20-го століть, учень [Огюста Родена](#), послідовник його класичних традицій. Робив [пастелі](#), ескізи для фресок, скульптурні [монументи](#), [рельєфи](#). Майже 20 років працював викладачем історії мистецтв.

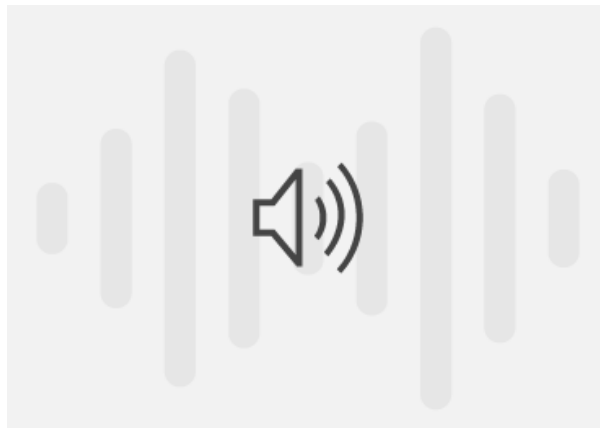

Бурдель працював також у жанрі портрета. Він створив яскраві емоційні та психологічні образи. У портреті композитора Л. ван Бетховена скульптор прагнув утілити душу музики. Відомо, що Бурдель виконав близько 50-ти варіантів цього портрета.

Розгляньте зображення скульптури Е.А. Бурделя «Л. ван Бетховен» під музику композитора (соната № 17, I ч.). Порівняйте музичний та скульптурний образи. Чим, на вашу думку, вони подібні? Яку роль виконує експресія у цих творах? Поміркуйте.

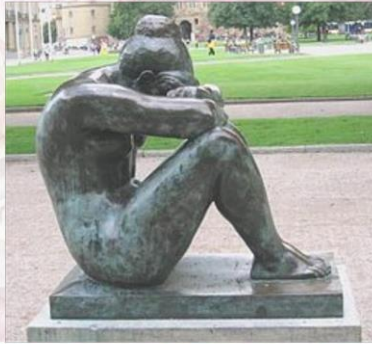
<https://sway.office.com/PPihEqLcUii71NEX#content=rcBOWOAOB1Vnmk>

---

*Чудові ліричні образи створював ще один відомий французький скульптор **Арістид Майоль**, гравер, портретист і літограф, який намагався повернути пластичне мистецтво до античних витоків.*

АСТРІД МАЙОЛЬ

Скульптор вірив у людину, в її благородну красу й відмовлявся від складних сюжетів і розмаїття тем. Його улюбленим образом стала жінка, яка втілює вічні сили природи.

ШАРЛЬ ДЕСПІО

Шарль Деспю — скульптор, один із відомих портретистів ХХ століття, який тяжів до камерності і відображення складного внутрішнього світу людини, вмів бачити неповторність кожної форми обличчя. Жіночі та дитячі образи він ліпив тільки з моделей.

Дайте відповіді на запитання.

-
- *Які особливості архітектури реалізму вам запам'яталися?*

- Розкажіть про використання елементів різних стилів в архітектурі реалізму. У яких напрямках будівельного мистецтва це проявилось?
  - Творчість яких відомих скульпторів припадає на другу половину XIX—XX ст.?
    - Наведіть приклади скульптурних творів реалізму.
  - У чому полягає відмінність стилю реалізм в архітектурі та пластиці від інших відомих вам стилів у цих видах мистецтва? Обґрунтуйте свою думку.
-

Напишіть міні-твір на тему "Мої враження від архітектури та пластики реалізму"

Урок підготувала Тищенко Світлана Іванівна